

Forsøk og eksperiment

Dere kan utføre eksperiment når dere vil undersøke hvordan en faktor påvirkes av en annen.

Tegning av grønt reagensrør og lilla kolbe

Illustrasjon: Tank.no

Forsøk og eksperiment passer i mange sammenhenger, og her er det fint å bruke fantasien når man planlegger.

Test en ting om gangen

I et eksperiment er det viktig å bare teste én ting om gangen. Manipuler én faktor om gangen og undersøk effekten av dette. Vær nøyaktig med at de andre faktorene er like i hvert forsøk.

Eksempel

Noen elever ville teste en hypotese om at smøret i røra har noe å si for mønsteret på hver side av pannekakene. De lagde tre like rører, med ulike smørtyper og planla eksperimentet grundig.

“

Vi må steke minst tre pannekaker fra hver røre og se på forskjellen. Husk at vi må steke like lenge, ta tiden, bruke samme panne og like mye røre. Vi må sjekke hva som blir likt, og hva som blir forskjellig.

Ved å være nøyaktig med at de andre faktorene var like i hvert forsøk, kunne elevene være sikrere på at de faktisk undersøkte effekten av smøret i røra og ikke av noe annet, som temperaturen eller stekepanna. Når de så at rørene med de tre ulike smørtypene ga like mønstre, kunne elevene forkaste hypotesen.

Forsøk med dyr eller mennesker

I alle undersøkelser må dere ta etiske hensyn når dere involverer andre levende vesener. Individet skal behandles med respekt, og det gjelder også dyr. Tenk gjennom hvordan forsøkspersonene eller eierne av dyrene skal informeres. Det er viktig å fortelle hva opplysningene skal brukes til, men husk at forsøkspersoner kan bli påvirket av hvor mye de vet om hva dere forsker på. Det er god skikk å anonymisere svarene.

Publisert 27. jan. 2020

Last ned | Del

Meldinger ved utskriftstidspunkt 6. mai 2024, kl. 09:15 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.